

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра міжнародних відносин та міжнародного права

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Основи дипломатії та дипломатичної служби»

Курс: I

Спеціальність: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Освітня програма 291.00.01. Суспільні комунікації
291.00.02. Регіональні студії

Форма проведення: письмова.

Тривалість проведення: 2 академічні години (1 год 20 хв).

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання:

Кількість балів	Рівень знань
35–40	Високий рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу з, можливо, незначними недоліками.
25–34	Достатній рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу з незначною кількістю змістовних помилок.
15–24	Середній рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу із значною кількістю змістовних недоліків.
14–0	Низький незадовільний рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу, що потребує самостійного доопрацювання навчального курсу.

Екзаменаційне завдання (однакове для всіх студентів) з дисципліни «Основи дипломатії та дипломатичної служби»: «Дипломатичний протокол та етикет», «Дипломатична та консульська служба» складається із 140 тестових завдань (по 0,285 балів за кожну правильну відповідь) спрямованих на перевірку знання та розуміння студентами складових навчальної програми за наступними параметрами:

1. Зміст, завдання і функції дипломатії.

2. Основні поняття дипломатичного протоколу, церемоніалу та етикету.
3. Історія формування дипломатичного протоколу, церемоніалу та етикету.
4. Візантійський придворний церемоніал та протокол та його вплив на розвиток європейської дипломатичної практики.
5. Середньовічні джерела про традиції прийому послів у Візантійській імперії.
6. Історичні джерела сучасного дипломатичного протоколу та етикету.
7. Особливості протоколу і церемоніалу вручення вірчих і відкличних грамот у різних державах.
8. Значення і роль дипломатичного протоколу і етикету в практичній діяльності сучасного дипломата і політика.
9. Етикетні правила у дипломатичних бесідах.
10. Дипломатичне спілкування: дипломатичні візити і бесіди.
11. Форми звернень до духовних осіб.
12. Форми звернень до титулованих осіб.
13. Форми звернень до вищих посадових осіб держави.
14. Форми звернень до осіб, які мають військові звання.
15. Документи дипломатичного представництва та протокольні правила їх оформлення.
16. Дипломатичне листування.
17. Дипломатичні прийоми, їх види та протокольні особливості.
18. Протокольні вимоги до дипломатичних документів.
19. Правила поведінки господарів і гостей під час дипломатичних прийомів.
20. Форми запрошень на дипломатичні прийоми; позитивна і негативна відповідь на запрошення на дипломатичний прийом.
21. Дипломатичне листування: візитна картка, запрошення, послання, вітальні телеграми, листівка, ноти.
22. Дипломатичне листування: «напівофіційний лист», «приватний» лист, пам'ятна записка.
23. Дипломатичне листування: «аркуш паперу», меморандум, «non rarer», заява.
24. Дипломатичне листування: декларація, комюніке, декларація, прес-реліз.
25. Дотримання норм дипломатичного протоколу і етикету як складова іміджу сучасного дипломата і політика.
26. Протокольні правила організації прийомів без розсадки та з розсадкою.
27. Застільний етикет: сервірування столу на прийомі із розсадкою (офіційний обід), правила поведінки за столом.
28. Застільний етикет: сервірування столу на прийомах без розсадки.
29. Правила поведінки на прийомі «а ля-фуршет».
30. Правила поведінки господарів та гостей на дипломатичних прийомах.
31. Протокольні-організаційне забезпечення візитів вищих державних діячів.
32. Етикет відвідування опери, театру, концертів.
33. Етикет державного прапора та протокольні норми використання іноземного прапора.
34. Протокольні норми використання державної символіки.

35. Протокольні норми використання державних символів України.
36. Протокол міжнародних організацій та конференцій.
37. Привілеї та імунітети міжнародних організацій.
38. Протокольне забезпечення діяльності неурядових організацій.
39. Форми звернень до осіб, які мають військові звання під час різного формату дипломатичних, протокольних заходів.
40. Символіка міжнародних організацій.
41. Символіка неурядових міжнародних організацій.
42. Дотримання протокольних норм під час організації та проведення міжнародних конференцій.
43. Національно-культурні особливості норм дипломатичного етикету і протоколу.
44. Особливості дипломатичного протоколу і етикету в Україні.
45. Форми звернень до осіб, які мають наукові звання під час різного формату дипломатичних, протокольних заходів.
46. Програма державного візиту в Україну глави іноземної держави.
47. Протокольні підрозділи органів влади в Україні та їх функції.
48. Служба протокольного забезпечення.
49. Міжнародний досвід організації та роботи служб протокольного забезпечення.
50. Законодавчі акти та двосторонні угоди щодо правил перебування в Україні іноземних дипломатів.
51. Міжнародний досвід організації протокольних служб.
52. Віденська конвенція про дипломатичні зносини. 18 квітня 1961 р.
53. Віденська конвенція про консульські зносини. 24 квітня 1963 р.
54. Указ Президента України від 22 серпня 2002 р. про затвердження Положення про Державний Протокол і Церемоніал України.
55. Указ Президента України «Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні».
56. Положення про дипломатичне представництво України за кордоном. Розпорядження Президента України від 22 жовтня 1992 р. № 166/92 .
58. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 грудня 1994 р. №915-р «Про забезпечення виконання Програми розміщення дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав і представництв міжнародних організацій в Україні».
59. Поняття дипломатичної служби.
60. Роль дипломатії як знаряддя зовнішньої політики держави.
61. Дипломатія в часи Стародавнього Єгипту, Стародавньої Греції, та Стародавнього Риму.
62. Середньовічна дипломатія.
63. Поява постійних посольств.
64. Етапи історичного розвитку дипломатії та дипломатичної служби.
65. Державні органи зовнішніх зносин та їх класифікація.
66. Конституційні органи зовнішніх зносин: парламент, глава держави (одноосібний або колегіальний), уряд і його глава. Відомство закордонних справ та його завдання.
67. Завдання відомства закордонних справ. Міністр закордонних справ і його

- повноваження.
68. Закордонні органи зовнішніх зносин. Постійні і тимчасові.
 69. Структура і персонал дипломатичного представництва.
 70. Дипломатичний корпус.
 71. Встановлення дипломатичних відносин.
 72. Відкриття і припинення роботи дипломатичного представництва.
 73. Дипломатичні привілеї та імунітети.
 74. Функції дипломатичних представництв та засоби їх здійснення.
 75. Організація роботи дипломатичних представництв.
 76. Консульські установи та організація їхньої роботи.
 77. Багатостороння дипломатія.
 78. Міжнародні організації та конференції як форми дипломатичної практики.
 79. Спеціальні місії як форма дипломатії.
 80. Специфічні галузі дипломатії. Військова дипломатія. Економічна дипломатія.
 81. Основні види дипломатичних документів.
 82. Дипломатичні ранги.
 83. Закон України «Про дипломатичну службу».
 84. Консульський статут України.

Перелік рекомендованої літератури та навчальних матеріалів.

Рекомендована література:

1. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник. - К. : 2012.
3. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. – К., 2009.
4. Шайда О. Є. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. – Львів, 2013.
5. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб.- К. , 2011. - 164 с.
6. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. – М., 2011.
7. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби. - К, 1998.
8. Гуменюк Б, Щерба О. Сучасна дипломатична служба. –К.: Либідь, 2001.
9. Гуменюк Б.І. Дипломатична та консульська служба: правове регулювання. – К., 2007.

Інші навчальні матеріали:

1. Конспекти лекцій.
2. Доповіді та презентації на семінарських та практичних заняттях.
3. Виконані завдання самостійної роботи.

Зразки тестів екзаменаційного завдання:

1. Сукупність загальноприйнятих норм, правил, традицій і умовностей, яких дотримуються уряди, державні установи, відомства закордонних справ, дипломатичні представництва, місії та представництва при міжнародних організаціях, офіційні особи та члени їх родин у міжнародному спілкуванні це:

- a. діловий етикет;
- b. дипломатичний протокол;
- c. традиційні норми людської поведінки.

2. Критерії старшинства у дипломатичному корпусі вперше письмово зафіксовані у:

- a. Берлінському трактаті 1878 р.
- b. Віденській конвенції 1961 року;
- c. Аахенському протоколі 1818 року;
- d. "Положенні щодо дипломатичних агентів", оформленому як "Додаток № 17" до Генерального акту Віденського конгресу (Віденський регламент) 1815 року.

3. Керівництво системою органів дипломатичної служби України здійснює:

- a. Адміністрація Президента України;
- b. Кабінет Міністрів України;
- c. Міністерство закордонних справ України.

4. Який вид дипломатичного прийому влаштовується дружинами міністрів закордонних справ чи послів виключно для жінок?:

1. "Коктейль",
2. "Чай",
3. "Бокал вина",
4. "Жур-фікс".

Екзаменатор:

О. А. Брайчевська

Завідувач кафедри:

І. В. Жалоба